

УДК 368.12

[https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-12\(52\)-3398-3409](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-12(52)-3398-3409)

Щур Роман Іванович доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, <https://orcid.org/0000-0001-9945-3939>

Плець Іван Іванович кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, <https://orcid.org/0000-0002-9649-6770>

Кохан Ірина Василівна кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, <https://orcid.org/0000-0002-9262-5723>

ТРАНСФОРМАЦІЯ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Анотація. У статті проведено комплексний аналіз трансформації страхового ринку України під впливом повномасштабного воєнного стану. Особлива увага приділена структурним змінам, які проявилися у суттєвому скороченні кількості страхових компаній та зростанні концентрації активів у топ-гравців, що свідчить про посилення ринкової монополізації. На основі аналізу фінансових показників (ROE, фінансові результати, рівень виплат) визначено позитивну динаміку в сегменті страхування життя, що демонструє стійкість цього напрямку навіть у кризових умовах, тоді як ризикові види страхування зазнають значних викликів. В статті розглядаються ключові виклики, пов'язані з ростом корельованих та системних ризиків, обмеженнями у перестрахованні на міжнародних ринках та зниженням попиту на деякі види страхування, а також наголошується на необхідності впровадження державно-приватних механізмів для страхування воєнних ризиків. Окремо аналізується роль цифрових технологій та InsurTech у підвищенні операційної ефективності, прискоренні врегулювання збитків та розширенні доступу до страхових послуг у складних умовах, водночас відзначаючи, що технології не здатні компенсувати дефіцит капіталу та перестраховування.

На основі узагальнення результатів наукових досліджень і офіційної статистики визначено напрями подальшого розвитку страхового ринку, зокрема удосконалення методів оцінки корельованих ризиків, адаптація регуляторних підходів до нових викликів, а також розвиток цифрових платформ і розширення програм державної підтримки. Визначено актуальність подальших наукових досліджень щодо довгострокових наслідків трансформації ринку, оцінки

ефективності нових страхових продуктів і механізмів взаємодії держави з приватним сектором.

Ключові слова: страховий ринок, воєнний стан, корельовані ризики, страхування життя, страхові компанії, цифровізація, InsurTech, державно-приватні механізми, перестраховування.

Shchur Roman Ivanovych D.Sc. in Economics, Professor, Professor of the Department of Finance, Vasyl Stefanyk Carpathian National University, Ivano-Frankivsk, <https://orcid.org/0000-0001-9945-3939>

Plets Ivan Ivanovych PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Finance, Vasyl Stefanyk Carpathian National University, Ivano-Frankivsk, <https://orcid.org/0000-0002-9649-6770>

Kokhan Iryna Vasylivna PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Finance, Vasyl Stefanyk Carpathian National University, Ivano-Frankivsk, <https://orcid.org/0000-0002-9262-5723>

TRANSFORMATION OF THE INSURANCE MARKET OF UKRAINE UNDER MARTIAL LAW

Abstract. The article presents a comprehensive analysis of the transformation of the insurance market in Ukraine under the impact of the full-scale military conflict. Special attention is paid to structural changes manifested in a significant reduction in the number of insurance companies and an increase in the concentration of assets among the top players, indicating a strengthening of market monopolization. Based on the analysis of financial indicators (ROE, financial results, payout levels), a positive dynamic is identified in the life insurance segment, demonstrating the resilience of this sector even under crisis conditions, while risk insurance types face significant challenges. The article discusses key challenges related to the growth of correlated and systemic risks, restrictions on reinsurance in international markets, and a decline in demand for certain types of insurance. It also emphasizes the necessity of implementing public-private mechanisms for war risk insurance. The role of digital technologies and InsurTech is separately analyzed in terms of improving operational efficiency, accelerating claims settlement, and expanding access to insurance services under difficult conditions, while noting that technologies cannot compensate for capital and reinsurance deficits. Based on the synthesis of scientific research results and official statistics, the directions for further development of the insurance market are defined, including the improvement of methods for assessing correlated risks, adaptation of regulatory approaches to new challenges, as well as the development of digital platforms and the expansion of government support programs. The relevance of further scientific research on the long-term consequences of market transformation, the

evaluation of the effectiveness of new insurance products, and mechanisms of state-private sector interaction is highlighted.

Keywords: insurance market, martial law, correlated risks, life insurance, insurance companies, digitalization, InsurTech, public-private mechanisms, reinsurance.

Постановка проблеми. Воєнний стан в Україні спричинив глибокі структурні зміни у фінансовому секторі, зокрема на страховому ринку. Зростання ризиків, руйнування інфраструктури, зміна поведінки споживачів та зміщення пріоритетів державної політики створили унікальні умови, що одночасно поглибили проблеми та відкрили нові можливості для страховиків. У таких умовах страхові компанії вимушені адаптувати свої бізнес-моделі, переорієнтовувати портфелі, розвивати цифрові канали та формувати нові страхові продукти, здатні покривати військові, кібернетичні, логістичні й соціальні ризики.

Разом із тим, війна актуалізувала питання платоспроможності та фінансової стійкості страховиків, удосконалення регуляторного середовища та необхідності більшої прозорості ринку. Сектор поступово адаптується до нових умов, демонструючи стабільність і здатність до трансформації завдяки цифровізації, участі міжнародних партнерів та розвитку нових страхових сегментів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про зростання наукового інтересу до трансформації страхового ринку України в умовах воєнного стану та пов'язаних із цим структурних, фінансових і регуляторних змін. О. Dymnich et al. аналізують наслідки повномасштабного вторгнення для морського й авіаційного страхування, фіксують втрату страхових потужностей для українських вантажів та суден, підвищення премій і формування спеціалізованих war-risk рішень [1]. A. Nagurney et al. пропонують методологічну модель інтегрованого покриття для сільськогосподарських та транспортних ризиків у зоні бойових дій; розробляють структуру комбінованих продуктів (crop + cargo war-risk) і демонструють, як держава/донори можуть деконтамінувати премію для ринку [2]. V. Skryl, A. Hlushko проаналізували проникнення цифрових технологій у українське страхування; зробили висновок, що InsurTech дає операційну ефективність (онлайн-поліси, автоматизація врегулювання), підвищує доступність послуг у кризі, але не вирішує проблему дефіциту капіталу та перестраховування [3]. І. Рудь, Д. Агарков провели емпіричний аналіз, який показує відновлення загального обсягу активів ринку після шоку, але одночасне зменшення числа компаній та зростання концентрації [4]. R. Snishchenko, L. Krot на основі аналізу діяльності страховиків під час 2022 – 2023 рр. фіксують факти тимчасової зупинки діяльності низки компаній, перебудову операційних процесів, посилення контролю з боку регулятора та зміну продуктового портфеля (перехід до керованих ризиків) [5]. Л. Колінець та ін. оцінюють вплив пандемії й воєнних дій

на фінансові показники страховиків; виявляють зростання виплат у окремих лініях, зниження премій у бізнес-сегментах, підвищення ролі державних інструментів та дають рекомендації, спрямовані на капіталізаційні заходи та інституційні реформи [6].

Незважаючи на те, що існуючі дослідження детально висвітлюють вплив воєнного стану на структуру страхового ринку України, зміни в кількості компаній, концентрацію активів та роль державних і міжнародних програм підтримки, додатково варто дослідити довгострокові наслідки цифровізації та InsurTech, ефективність державно-приватних механізмів страхування воєнних ризиків у контексті тривалої нестабільності та геополітичних викликів.

Мета статті – комплексний аналіз трансформації страхового ринку України в умовах воєнного стану, зокрема вивчення змін у структурі ринку, фінансових показниках страховиків, ролі державних та міжнародних механізмів підтримки, а також оцінка потенціалу цифровізації та InsurTech для підвищення стійкості страхового сектору в умовах нестабільності та зростання корельованих ризиків.

Виклад основного матеріалу. Страховий ринок – це сукупність суб'єктів (страховиків, перестраховиків, посередників), продуктів та інституцій, які забезпечують механізми розподілу, трансформації та фінансового покриття ризиків. В умовах воєнного стану чи високої макроекономічної нестабільності його суть зберігає базову функцію ризикорозподілу, але акцент зміщується від стандартного покриття побутових і бізнес-ризиків до управління масштабними, системними та воєнними ризиками, а також до координації з державними програмами і міжнародною допомогою.

Одним із ключових викликів є зростання корельованих і системних ризиків. Як зазначають аналітики OECD, воєнні події формують новий тип ризиків, що виникають одночасно та охоплюють великі групи об'єктів – від інфраструктури до логістичних маршрутів [7; 8]. Такі ризики практично неможливо повноцінно перестрахувати на світовому ринку, що робить локальних страховиків надзвичайно вразливими та різко обмежує їхню здатність забезпечувати покриття великих збитків.

Паралельно з цим спостерігається скорочення кількості активних учасників на страховому ринку [9; 10]. Частина компаній вимушено згортає діяльність або тимчасово консервує бізнес, що зменшує конкуренцію та збільшує концентрацію ризиків у тих, хто продовжує працювати. Зниження платоспроможного попиту серед населення та бізнесу ще більше прискорює цю тенденцію.

На цьому тлі зростає значення державно-приватних механізмів та міжнародної підтримки. Саме такі програми дозволили відновити перестрахову місткість у деяких сегментах – зокрема, у сфері воєнних та транспортних ризиків [11]. Донорські ініціативи міжнародних фінансових інституцій та державні гарантії стали ключовими у відновленні доступу бізнесу до страхового захисту [12].

Водночас важливим фактором адаптації виступає цифровізація та розвиток InsurTech. V. Skryl, A. Hlushko підкреслюють, що цифрові рішення дали змогу страховикам оптимізувати витрати, пришвидшити врегулювання збитків, забезпечити доступність сервісів навіть в умовах переміщення населення чи руйнування інфраструктури [3]. Однак, попри ці переваги, цифрові технології не здатні компенсувати головну проблему воєнного часу – нестачу капіталу та обмеженість перестрахових можливостей.

Зрештою, Valinkevych N., Polchanov A., Kovalenko Ye. звертають увагу на нагальну потребу в оновленні методів оцінки ризику та регуляторному адаптуванні [13]. Воєнні ризики, їх масштабність і непередбачуваність вимагають нових моделей прогнозування, удосконалених стандартів капіталізації, оперативних механізмів надання фінансової підтримки та глибшої інтеграції у міжнародні системи перестраховування [14]. Лише за умов такої модернізації страховий ринок зможе зберегти стійкість і виконувати свою ключову функцію – забезпечувати фінансову стабільність економічних суб'єктів у період високої турбулентності [15].

Тому, суть страхового ринку в умовах нестабільності – зберігати базову функцію розподілу ризиків, але адаптуватися до масштабних, воєнних ризиків шляхом співпраці з державою та міжнародними партнерами; переосмислення перестраховування й капіталізації; цифровізації процесів; удосконалення методів оцінки ризику [16; 17].

Представлені у табл. 1 дані відображають глибинні структурні зміни, що відбулися на страховому ринку України внаслідок повномасштабної війни та супутньої економічної нестабільності. Порівняння показників за 2021 – 2024 рр. дає змогу простежити, як ринок адаптується до різкого зростання ризиків, скорочення капіталу, зміни попиту на страхові продукти та трансформації бізнес-моделей страховиків. Аналіз демонструє одночасно кілька паралельних тенденцій: очищення ринку, посилення концентрації, зміщення акценту на стійкі компанії, реформування підходів до управління активами та поступове покращення фінансових результатів попри високі рівні збитковості.

Таблиця 1

**Динаміка ключових показників функціонування
страхового ринку України у 2021 – 2024 роках**

Показники	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Темп приросту за період
Кількість компаній, од.	155	128	101	75	-51,6
Частка активів десяти найбільших страхових компаній, %	49	54	62,2	62,1	26,7

Показники	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Темп приросту за період
Активи страховиків життя, млрд грн	17,5	20,6	24,1	26,7	52,6
Активи ризикових страховиків, млрд грн	47,3	49,7	50,2	46,1	-2,5
Рівень виплат страхування життя, %	13	17	23	26	100,0
Рівень виплат ризикового страхування, %	38	35	37	41	7,9
Фінансовий результат діяльності страховиків життя, млрд грн	0,3	0,3	0,6	1,4	366,7
Фінансовий результат діяльності ризикових страховиків, млрд грн	1,2	3,0	1,9	2,5	108,3
ROE страховиків життя, %	12,6	14,2	18,9	18,9	50,0
ROE ризикових страховиків, %	5,4	14,2	10	14	159,3

Джерело: Сформовано авторами на основі [18]

За період 2021 – 2024 років страховий ринок України зазнав суттєвого скорочення кількості учасників: з 155 компаній до 75, тобто на 51,6%. Така динаміка є прямим наслідком воєнного стану, різкого зростання страхових випадків, втрати активів на тимчасово окупованих територіях та підвищених вимог до капіталу. Ринок фактично перейшов у фазу консолідації – слабкі учасники залишили його, а ті, що залишилися, зміцнили свої позиції.

Цю тенденцію підтверджує і зростання концентрації активів у 10 найбільших страховиків: з 49% у 2021 році до більш ніж 62% у 2023 – 2024 роках. Зростання на 26,7% свідчить про перехід ринку до моделі «домінування великих гравців», що є типовим для кризових періодів та високоризикових ринків.

У структурі активів спостерігаються різноспрямовані зміни. Активи страховиків життя зростають стабільно та значно – з 17,5 млрд грн до 26,7 млрд грн, або на 52,6%. Це свідчить про відносну стійкість сегмента life-страхування, зокрема за рахунок довгострокових контрактів та зміни поведінки населення, яке в умовах війни частіше звертається до накопичувальних інструментів.

Водночас активи ризикових страховиків демонструють спад – (-2,5%) за період. Це відображає збільшення страхових випадків, скорочення інвестиційних доходів і необхідність покривати значні збитки, пов'язані з воєнними діями.

Рівні виплат у сегменті life-страхування зросли вдвічі – зі 13% до 26%, що відповідає тенденції підвищення виплат за договорами захисту життя у кризових умовах. У ризиковому страхуванні рівень виплат коливається в межах 35-41%, відобразивши лише помірне зростання (7,9%), що свідчить про перегляд тарифів та обмеження покриття у найбільш ризикованих лініях бізнесу.

Фінансові результати обох сегментів покращуються. Страховики життя збільшили прибуток з 0,3 до 1,4 млрд грн (зростання 366,7%), що пов'язано з корекцією тарифів, оптимізацією витрат і зростанням попиту на накопичувальні продукти. Ризикові страховики також демонструють позитивну динаміку – зростання прибутку на 108,3%, незважаючи на збільшені страхові виплати.

Показники рентабельності підтверджують ці тенденції. ROE страховиків життя зріс на 50%, досягнувши 18,9% – це свідчить про високу ефективність використання капіталу, орієнтацію на довгострокові контракти та стійкість сегмента. Натомість ROE ризикових страховиків зріс у 2,6 раза (159,3%) – з 5,4% до 14%, що відображає агресивну адаптацію сегмента через підвищення тарифів, реструктуризацію бізнес-процесів та зменшення кількості збиткових компаній.

У цілому аналіз свідчить, що страховий ринок України в умовах війни пройшов глибоку трансформацію від масштабного скорочення кількості учасників – до посилення концентрації та зростання капіталізації провідних компаній. Life-сегмент демонструє стійке зростання й підвищення ефективності, тоді як ризикове страхування переживає перехідний період, але також посилює фінансові результати. Ключовим чинником адаптації ринку стали зміна структури активів, корекція тарифів та підвищення рентабельності, що дозволяє страховому сектору зберігати життєздатність у надзвичайно складних умовах.

Дані табл. 2 демонструють масштабну структурну перебудову страхового ринку під впливом війни, що проявляється як у зміні попиту на окремі види страхування, так і у трансформації ризиків, які беруть на себе страховики.

Таблиця 2

Страхові премії та виплати за найпоширенішими видами страхування у 2021 та 2024 роках, млрд грн

Вид страхування	Премії	Виплати	Премії	Виплати
	2021 рік		2024 рік	
КАСКО	10,6	5,0	13,3	6,3
ОСЦПВ та «Зелена картка»	8,7	4,1	16,1	6,9
Медичне страхування	9,4	4,1	8,9	4,7
Життя	5,39	0,8	5,7	1,5
Майно та вогневі ризики	4,9	2,3	3,1	0,6

Вид страхування	Премії	Виплати	Премії	Виплати
	2021 рік		2024 рік	
Відповідальність	1,9	0,2	2,1	0,2
Вантажі та багаж	1,5	0,2	1,7	0,2
Від нещасних випадків	1,2	0,1	1,1	0,3
Фінансові ризики	2,0	0,2	1,1	0,2

Джерело: Сформовано авторами на основі [18]

У період війни саме автострахування стало одним із головних драйверів зростання ринку. Премії за КАСКО зросли з 10,6 до 13,3 млрд грн, а виплати – з 5,0 до 6,3 млрд грн. Це пояснюється збільшенням попиту на захист мобільних активів, зростанням кількості інцидентів на дорогах та загальним подорожчанням ремонту авто. Ще більш суттєве зростання спостерігається за ОСЦПВ та «Зеленою картою»: премії підвищилися з 8,7 до 16,1 млрд грн, тобто майже вдвічі. Це результат масового переміщення населення, збільшення кількості міжнародних поїздок, підвищення страхових тарифів у відповідь на зростання збитковості.

На відміну від автострахування, добровільне медичне страхування показало зниження премій з 9,4 до 8,9 млрд грн. Водночас обсяг виплат збільшився з 4,1 до 4,7 млрд грн. Це відображає два ключові тренди: скорочення корпоративних пакетів (частина бізнесів призупинила роботу або оптимізувала витрати), одночасне зростання реальної потреби у медичних послугах в умовах війни. Таким чином, рентабельність цього сегмента знизилася, а збитковість підвищилася.

Сегмент страхування життя зберіг відносну стабільність попиту: премії збільшилися з 5,39 до 5,7 млрд грн, а виплати – з 0,8 до 1,5 млрд грн. Зростання виплат у 1,9 раза свідчить про підвищення реальних страхових випадків, активізацію накопичувальних та ризикових програм, корекцію портфельної політики страховиків життя.

Найвиразніше падіння демонструє саме той сегмент, який найбільше постраждав від бойових дій. Премії за майнове страхування та вогневі ризики зменшилися з 4,9 до 3,1 млрд грн, а виплати – з 2,3 до 0,6 млрд грн через такі причини: неможливість страховиків приймати на себе воєнні та пов'язані з ними ризики, зниження страхового поля на територіях із підвищеним ризиком, відсутність перестрахового покриття для воєнних ризиків. Ринок фактично звузився до мінімально керованих категорій ризику.

У галузі страхування відповідальності, вантажів, багажу та від нещасних випадків спостерігається незначне зростання премій або стабільність при підвищенні виплат. Це свідчить про зростання інтенсивності ризиків у сферах логістики та пересування, підвищення актуальності страхування для працівників критичної інфраструктури, збільшення фактичної збитковості через ускладнене прогнозування ризиків.

Премії зі страхування фінансових ризиків скоротилися з 2,0 до 1,1 млрд грн, що пов'язано з падінням обсягів кредитування, інвестицій та зменшенням бізнес-активності. Виплати залишились на рівні 0,2 млрд грн, що вказує на стабільність, але звуження ринку.

Аналіз показує, що в умовах воєнного стану страхування в Україні стало більш асиметричним: окремі сегменти (автострахування, ОСЦПВ, «Зелена картка») демонструють різке зростання, тоді як інші (майнове, фінансові ризики) об'єктивно скорочуються. Водночас для більшості видів спостерігається підвищення обсягів виплат, що свідчить про зростання реальної збитковості та потребу в нових механізмах перестрахування, державних гарантіях і переоцінці ризиків у воєнних умовах.

Висновки. Умови воєнного стану спричинили глибоку і багатовимірну трансформацію страхового ринку України, що проявилася у структурних, фінансових та функціональних змінах. Ринок продемонстрував як значну вразливість до системних шоків, так і здатність до адаптації.

По-перше, війна різко підвищила рівень корельованих, катастрофічних та системних ризиків, що обмежило можливості страховиків у прийнятті на себе пов'язаних із війною ризиків. Втрата перестрахової місткості на міжнародних ринках та зростання невизначеності призвели до звуження охоплення за низкою традиційних ліній страхування – насамперед майнового та страхування фінансових ризиків.

По-друге, спостерігається суттєва зміна структури ринку. Кількість страховиків скоротилася більш ніж удвічі, а частка активів десяти найбільших компаній зросла до понад 62%, що свідчить про посилення ринкової концентрації та вимивання слабших учасників. Разом із тим активи страховиків життя зростають, що демонструє структурну стійкість цього сегмента навіть за умов війни.

По-третє, фінансові результати страховиків істотно покращилися після першого шокового періоду: ROE для ризикових компаній зріс утричі, а для страхувальників життя – на 50%. Це пояснюється реструктуризацією портфелів, переорієнтацією на керовані ризики та підвищенням тарифів у відповідь на збитковість.

По-четверте, зміна структури попиту є однією з ключових трансформаційних ознак. Автострахування (КАСКО, ОСЦПВ, «Зелена картка») стало найбільш зростаючим сегментом через підвищену мобільність населення, релокацію бізнесу та зростання вартості ремонтів. Навпаки, майнове страхування скоротилося через неможливість покриття воєнних ризиків.

По-п'яте, цифровізація та InsurTech виступають одним із ключових чинників адаптації ринку: онлайн-врегулювання, електронні поліси та автоматизація процесів дали змогу знизити операційні витрати й частково компенсувати скорочення ділової активності. Однак технологічні рішення не усувають базову проблему – нестачу капіталу та обмежений доступ до перестрахування.

Отже, страховий ринок України трансформується у бік більшої концентрації, цифровізації та переорієнтації на сегменти з прогнозованими ризиками. Водночас ринок залишається структурно вразливим та потребує підтримки для відновлення санаційної та ризик-перерозподільної функції.

Література:

1. Dymnich O., Gamankov D., Stetsiuk T. Impact of russian-ukrainian war on global marine and aviation insurance market. *Věda a perspektivy*. 2023. № 6(25). [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-6\(25\)-188-200](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-6(25)-188-200).
2. Nagurney A., Pour I., Kormych B. Integrated crop and cargo war risk insurance: application to Ukraine. *International Transactions in Operational Research*. 2025. <https://doi.org/10.1111/itor.70038>.
3. Skryl V., Hlushko A. Insurtech: new opportunities for the development of the insurance market. *Economics and Region*. 2023. № 1 (88). [https://doi.org/10.26906/EiR.2023.1\(88\).2877](https://doi.org/10.26906/EiR.2023.1(88).2877).
4. Рудь І., Агарков Д. Напрямки розвитку страхового ринку України в умовах війни. *Міжнародний науковий журнал з менеджменту, економіки та фінансів*. 2024. № 3 (3). С. 10-18. <https://doi.org/10.46299/j.isjmef.20240303.02>.
5. Snishchenko R., Krot L. Features of the work organization of insurance companies of Ukraine during the period of armed invasion. *Трансформаційна економіка*. 2023. № 4 (04). <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2023-4-12>.
6. Колінець Л., Панухник О., Крупка А., Зарічна Н., Лавров Р., Хропонюк Д. Фінансові та інституційні аспекти розвитку страхового ринку за умов пандемії 2020-2021 і війни 2022-2023: на прикладі страхових компаній України. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2023. № 5(52). С. 97-110. <https://doi.org/10.55643/fcaptop.5.52.2023.4158>.
7. Impact of the Russian invasion of Ukraine on insurance markets. *Business and Finance Policy Papers. OECD Publishing*. 2022. <https://doi.org/10.1787/731d1305-en>.
8. Щур Р.І., Мацьків В.В., Плєць І.І. Особливості функціонування небанківських фінансових установ в умовах воєнного стану. *Вісник ОНУ імені І. І. Мечникова. Серія «Економіка»*. 2022. Т. 27. Вип. 4 (94). С. 46-49. DOI: <https://doi.org/10.32782/2304-0920/4-94-8>.
9. Yastreb D. A frontline perspective: the impact of war on Ukraine's insurance market. *Insurance Europe*. 2024. URL: <https://insuranceeurope.eu/news/3222/denis-yastreb-a-frontline-perspective-the-impact-of-war-on-ukraine-s-insurance-market> (дата звернення: 01.12.2025).
10. Щур Р.І., Припхан І.І. Економіко-правові засади функціонування страхового ринку в сучасних умовах. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2025. Вип. 21. Т.2. С.228-235. DOI: <https://doi.org/10.15330/apred.2.21.228-235>.
11. EBRD launches 110 mln euro guarantee for Ukraine war-risk insurance. *Reuters*. 2024. URL: <https://www.reuters.com/markets/europe/ebrd-launches-110-mln-euro-guarantee-ukraine-war-risk-insurance-2024-12-12> (дата звернення: 01.12.2025).
12. Жаворонок А.В., Павлій М.В. Результативність та ефективність діяльності страхових компаній: проблеми та перспективи розвитку. *Економіка та суспільство*. 2018. Вип. 19. С. 1010-1015. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2018-19-151>.
13. Valinkevych N., Polchanov A., Kovalenko Ye. A strategy of insurance market development in conditions of latent military conflict in Ukraine. *Economic Annals-XXI*. 2020. № 182(3-4). Р. 15-24. <https://doi.org/10.21003/ea.V182-02>.
14. Macovei A.-G., Popelo O., Zhavoronok A., Dankiewicz R., Cosmulese C.G., Popova L. Pre- and post-effect of COVID-19 on the insurance industry: A study based on Romanian companies. *Insurance Markets and Companies*. 2024. Vol. 15(2). Р. 74-84. [https://doi.org/10.21511/ins.15\(2\).2024.07](https://doi.org/10.21511/ins.15(2).2024.07).

15. Hrubliak O., Zhavoronok A., Popelo O., Kharabara V., Dubyna M., Lopashchuk I. The impact of financial globalization on the economic growth of countries: A case for Ukraine. *Investment Management and Financial Innovations*. 2025. Vol. 22(4). P. 209-226. [https://doi.org/10.21511/imfi.22\(4\).2025.17](https://doi.org/10.21511/imfi.22(4).2025.17).

16. Щур Р.І., Плець І.І., Кохан І.В. Розвиток Insurtech як драйверу інновацій у страховому секторі. *Ефективна економіка*. 2025. № 10. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.10.18%20>.

17. Клапків Ю.М., Свірський В.С., Щур Р.І. Аналіз сучасних тенденцій у страховому сегменті фінансового ринку України. *Інноваційна економіка*. 2021. № 3-4 (87). С. 130-139. DOI: 10.37332/2309-1533.2021.3-4.19.

18. Огляд небанківського фінансового сектору. Національний банк України. 2024. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/finansovi-kompaniyi-ta-lombardi-narostili-obsyagi-aktiviv-ta-osnovnih-vidiv-poslug--oglyad-nebankivskogo-finansovogo-sektoru> (дата звернення: 01.12.2025).

References:

1. Dymnich, O., Gamankov, D., & Stetsiuk, T. (2023). Impact of russian-ukrainian war on global marine and aviation insurance market. *Věda a perspektivy*, 6(25), 188–200. [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-6\(25\)-188-200](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-6(25)-188-200).

2. Nagurney, A., Pour, I., & Kormych, B. (2025). Integrated crop and cargo war risk insurance: application to Ukraine. *International Transactions in Operational Research*. <https://doi.org/10.1111/itor.70038>.

3. Skryl, V., & Hlushko, A. (2023). Insurtech: new opportunities for the development of the insurance market. *Economics and Region*, 1(88). [https://doi.org/10.26906/EiR.2023.1\(88\).2877](https://doi.org/10.26906/EiR.2023.1(88).2877).

4. Rud, I., & Aharkov, D. (2024). Napriamky rozvytku strakhovoho rynku Ukrainy v umovakh viiny [Directions of development of the insurance market of Ukraine under war conditions]. *Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal z menedzhmentu, ekonomiky ta finansiv – International Scientific Journal of Management, Economics and Finance*, 3(3), 10–18. <https://doi.org/10.46299/j.isjmef.20240303.02> [in Ukrainian].

5. Snishchenko, R., & Krot, L. (2023). Features of the work organization of insurance companies of Ukraine during the period of armed invasion. *Transformatsiina ekonomika*, 4(04). <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2023-4-12>.

6. Kolinets L., Panukhnyk O., Krupka A., Zarichna N., Lavrov R., & Khroponiuk D. (2023). Finansovi ta instytutsiini aspekty rozvytku strakhovoho rynku za umov pandemii 2020–2021 i viiny 2022–2023: na prykladi strakhovykh kompanii Ukrainy [Financial and institutional aspects of the insurance market development under the conditions of the 2020–2021 pandemic and the 2022–2023 war: the case of Ukrainian insurance companies]. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*, 5(52), 97–110. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.5.52.2023.4158> [in Ukrainian].

7. OECD. (2022). Impact of the Russian invasion of Ukraine on insurance markets. *Business and Finance Policy Papers*. <https://doi.org/10.1787/731d1305-en>.

8. Shchur, R. I., Matskiv, V. V., & Plets, I. I. (2022). Osoblyvosti funktsionuvannia nebankivskykh finansovykh ustanov v umovakh voiennoho stanu [Features of the functioning of non-banking financial institutions under martial law]. *Visnyk ONU imeni I. I. Mechnikova. Seriiia “Ekonomika” – Odesa I. I. Mechnikov National University Herald. Economics series*, 27(4(94)), 46-49. <https://doi.org/10.32782/2304-0920/4-94-8>.

9. Yastreb, D. (2024). A frontline perspective: the impact of war on Ukraine’s insurance market. Insurance Europe. Retrieved from <https://insurancееurope.eu/news/3222/denis-yastreb-a-frontline-perspective-the-impact-of-war-on-ukraine-s-insurance-market> (accessed: 01.12.2025).

10. Shchur, R. I., & Prypkhan, I. I. (2025). Ekonomiko-pravovi zasady funktsionuvannia strakhovoho rynku v suchasnykh umovakh [Economic and legal principles of functioning of the insurance market in modern conditions]. *Aktualni problemy rozvytku ekonomiky rehionu – Actual*

problems of regional economy development, 21(2), 228–235. <https://doi.org/10.15330/apred.21.228-235>.

11. Reuters. (2024). EBRD launches 110 mln euro guarantee for Ukraine war-risk insurance. Reuters News Agency. Retrieved from <https://www.reuters.com/markets/europe/ebrd-launches-110-mln-euro-guarantee-ukraine-war-risk-insurance-2024-12-12/> (accessed: 01.12.2025).

12. Zhavoronok A.V., & Pavlii, M.V. (2018). Rezultatyvnist ta efektyvnist diialnosti strakhovykh kompanii: problemy ta perspektyvy rozvytku [Performance and efficiency of insurance companies: problems and prospects for development]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and society*, 19, 1010-1015. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2018-19-151>.

13. Valinkevych N., Polchanov, A., & Kovalenko, Ye. (2020). A strategy of insurance market development in conditions of latent military conflict in Ukraine. *Economic Annals-XXI*, 182(3-4), 15-24. <https://doi.org/10.21003/ea.V182-02>.

14. Macovei A.-G., Popelo, O., Zhavoronok, A., Dankiewicz, R., Cosmulese, C.G., & Popova, L. (2024). Pre- and post-effect of COVID-19 on the insurance industry: A study based on Romanian companies. *Insurance Markets and Companies*, 15(2), 74-84. [https://doi.org/10.21511/ins.15\(2\).2024.07](https://doi.org/10.21511/ins.15(2).2024.07).

15. Hrubliak, O. Zhavoronok A., Popelo O., Kharabara V., Dubyna M., & Lopashchuk I. (2025). The impact of financial globalization on the economic growth of countries: A case for Ukraine. *Investment Management and Financial Innovations*, 22(4), 209-226. [https://doi.org/10.21511/imfi.22\(4\).2025.17](https://doi.org/10.21511/imfi.22(4).2025.17).

16. Shchur R. I., Plets I. I., & Kokhan I. V. (2025). Rozvytok InsurTech yak draiveru innovatsii u strakhovomu sektori [Development of InsurTech as a driver of innovation in the insurance sector]. *Efektyvna ekonomika – Effective economy*, 10. <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.10.18>.

17. Klapkiv Yu. M., Svirskiy V. S., & Shchur, R. I. (2021). Analiz suchasnykh tendentsii u strakhovomu sehmenti finansovoho rynku Ukrainy [Analysis of current trends in the insurance segment of the financial market of Ukraine]. *Innovatsiina ekonomika – Innovative economy*, 3-4(87), 130–139. <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2021.3-4.19>.

18. Natsionalnyi Bank Ukrainy. (2024). Ohliad nebankivskoho finansovoho sektoru [Overview of the non-bank financial sector]. Retrieved from <https://bank.gov.ua/ua/news/all/finansovi-kompaniyi-ta-lombardi-narostili-obsyagi-aktiviv-ta-osnovnih-vidiv-poslug--oglyad-nebankivskogo-finansovogo-sektoru> (accessed: 01.12.2025) [in Ukrainian].